

*Българска асоциация на
електротехниката и електрониката*

БРАНШ „ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОНИКА“

ПРИНОС ЗА ИЗНОСА НА БЪЛГАРИЯ

Март 2019

Браншът „Електротехника и електроника“ обхваща изцяло два раздела и един клас от трети раздел на класификатора на икономическите дейности КИД-2008 (NACE rev2):

- „26 Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти“;
- „27 Производство на електрически съоръжения“;
- „29.31 Производство на електронни и електрически части за автомобили“.

Източник на информация за оценка на приноса на бранша за износа от България са данните на Националния статистически институт за износа по глави на комбинираната номенклатура на Европейския съюз. Тя е създадена на база на „Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките“ на Световната митническа организация. Структурата, наименованията и кодирането в този класификатор се различават от КИД-2008, но практически почти всички продукти на бранш „Електротехника и електроника“ са включени в глава 85 на комбинираната номенклатура, наименувана съкратено „85 Електрически машини“. Няколко стоки, произведени съгласно КИД-2008 от бранш „Електротехника и електроника“, са включени в друга глава на комбинираната номенклатура „84 Машини, апарати и механизми“. Това са:

- 8418 – Хладилници, фризери и други съоръжения, машини и апарати за охлаждане
- 8470 – Сметачни машини (вкл. касови апарати)
- 8471 – Автоматични машини за обработка на информация

В табл. 1. е показана стойността на износа по водещите стокови групи и по години от 2007 до 2018 г. Двете стокови групи „61 Облекла трикотажни и плетени“ и „62 Облекла различни от трикотажните“ са обединени. Подреждането е по износа през 2018 г.

Табл. 1. Износ от България общо и водещи стокови групи по години в млн. лева

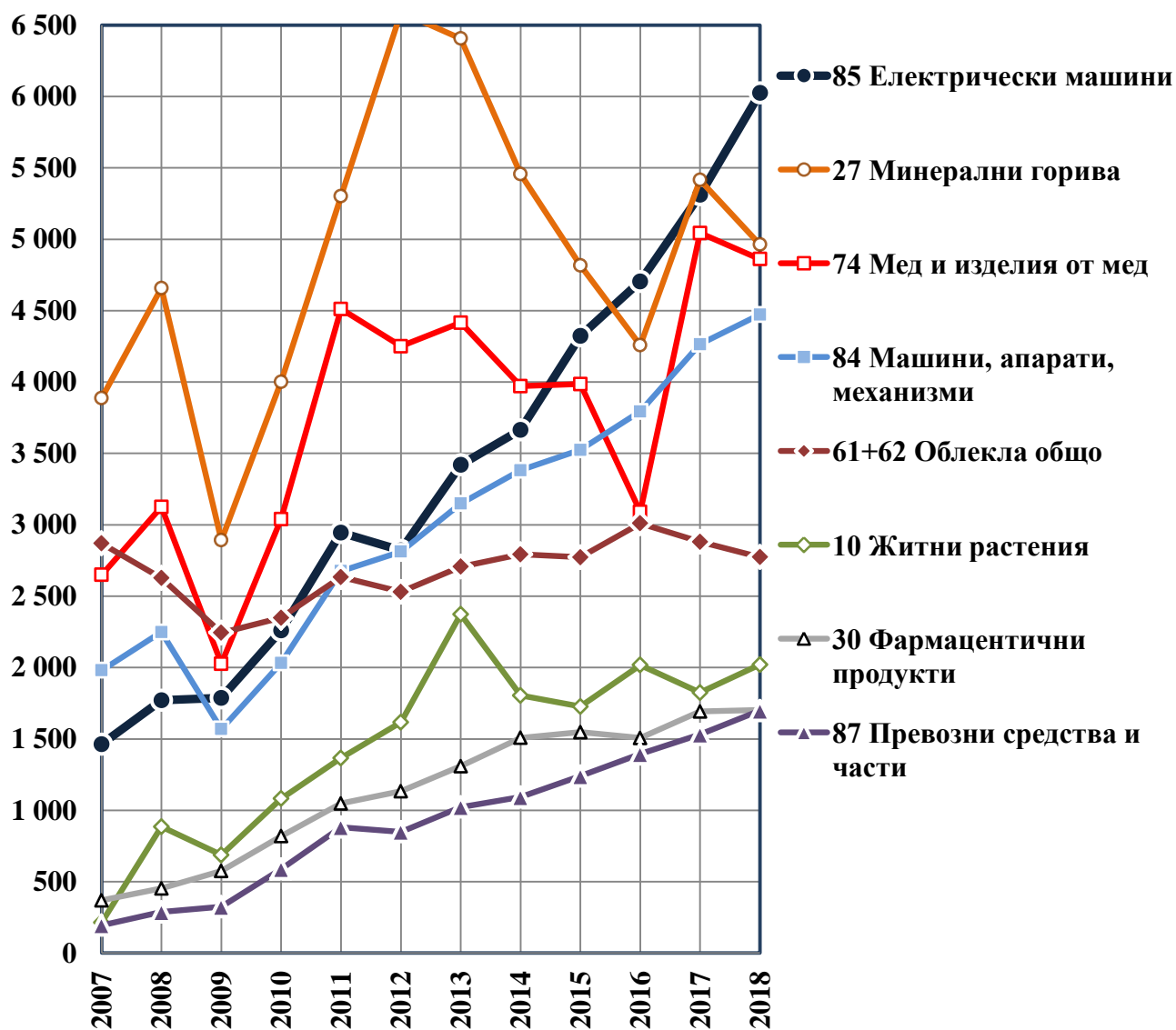
Година	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Износ общо	26427	29736	22882	30435	39634	40623	43559	43234	44949	47186	54599	55247
85 Електрически машини	1464	1771	1787	2261	2945	2821	3421	3665	4323	4705	5312	6025
27 Минерални горива	3888	4658	2892	4002	5302	6591	6406	5457	4817	4257	5415	4963
74 Мед и изделия от мед	2649	3125	2026	3040	4511	4251	4415	3972	3985	3091	5043	4861
84 Машини, апарати, механизми	1980	2249	1569	2031	2676	2812	3149	3382	3524	3794	4264	4473
61+62 Облекла общо	2870	2627	2243	2348	2634	2530	2707	2793	2773	3010	2880	2774
10 Житни растения	214	885	687	1081	1366	1616	2373	1804	1727	2017	1825	2020
30 Фармацевтични продукти	369	453	575	819	1048	1134	1309	1507	1547	1507	1692	1703
87 Превозни средства и части за тях	195	288	324	589	882	849	1023	1093	1239	1394	1532	1699
73 Изделия от чугун, желязо, стомана	512	639	406	507	745	692	710	756	826	955	1690	1674
39 Пластмасови изделия	606	603	489	612	815	914	1081	1168	1291	1344	1490	1628

На фиг. 1. са показани дяловете на водещите стокови групи в общия износ на България през 2018 г. в %. На фиг. 2. е показана диаграма на износа на водещи стокови групи по години в млн. лева.

Фиг.1. Дял от стойността на общия износ през 2018 г. по стокови групи в %

Фиг. 2. Износ от България на водещи стокови групи по години в млн. лева

Водещите продукти в износа на бранша през 2018 г. с кодовете по комбинираната номенклатура и стойността на износа в млн. лева са показани в табл. 2. Включени са продукти с годишен износ над 10 млн. лева.

Табл. 2. Водещи продукти в износа от България на бранш „Електротехника и електроника“ през 2018 г.

№	Код и съкратено наименование на стокова група по комбинираната номенклатура	Млн. лева
1	854430 Кабелни форми за автомобили	790,5
2	8536 Електрически апарати за напрежение до 1000V	599,3
3	8537 Електрически табла, панели, конзоли, пултове, шкафове	553,8
4	8542 Електронни интегрални схеми	534,7
5	8504 Електрически трансформатори, индуктивни бобини и досели	436,9
6	8418 Хладилници и други съоръжения за охлаждане	419,6
7	8507 Електрически акумулатори	330,5
8	8517 Апарати за комуникация в жични или безжични мрежи	300,7
9	8471 Автоматични машини за четене и обработка на информация	300,5
10	8534 Монтирани печатни платки	163,5
11	8516 Електрически водонагреватели и апарати за затопляне на помещения	140,6
12	8528 Монитори и прожекционни апарати	121,1
13	8470 Сметачни машини, счетоводни машини (касови апарати)	118,1
14	854449 Електрически проводници до 1 000 V без части за свързване	114,9
15	8543 Електрически машини и апарати със специфична функция	110,2
16	8523 Носители за запаметяване на данни чрез полупроводникови елементи	73,3
17	8512 Електрически осветителни или сигнализационни апарати	71,3
18	8518 Микрофони, високоговорители, слушалки и комплекти от тях	66,7
19	854442 Електрически проводници до 1 000 V с части за свързване	63,6
20	8501 Електрически двигатели и генератори	54,7
21	8531 Електрически апарати за звукова или визуална сигнализация	51,5
22	8503 Части за електрически двигатели и генератори	51,4
23	8535 Електрически апарати за напрежение над 1000V	40,8
24	8532 Електрически кондензатори	34,7
25	8525 Предавателни апарати за радиоразпръскване или телевизия	34,6
26	8509 Електромеханични уреди с вграден електрически двигател за домакински цели	17,4
27	8519 Апарати за записване и възпроизвеждане на звук	15,2
28	854470 Кабели от оптични влакна	12,9
29	8530 Електрически апарати за сигнализация и контрол на транспортни съоръжения	12,6
30	8526 Радари и радионавигационни апарати	12,0

Позициите № 6, 9 и 13 не са включени в сумарните данни за бранша (табл.1, фиг.1 и фиг.2), тъй като за комбинираната номенклатура те са в група 84. Тези продукти се произвеждат от бранш „Електротехника и електроника“ и заедно с тях общият износ на бранша през 2018 г. реално достига стойност **6963** млн. лева и **12,6%** от износ на страната.

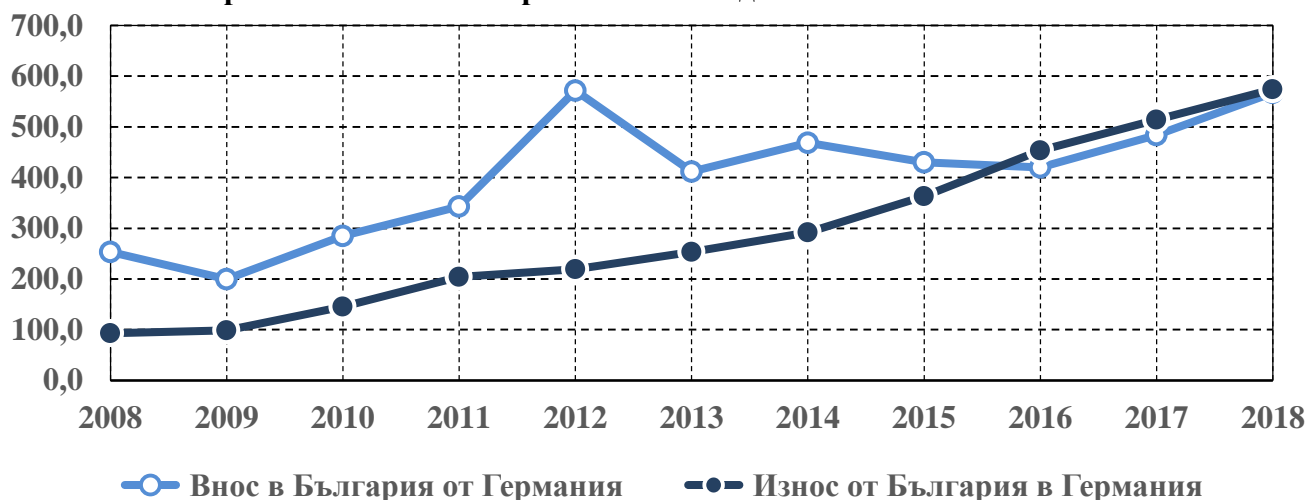
Тенденцията за успешно развитие на експорта на бранш „Електротехника и електроника“ се потвърждава от информацията за двустранна търговия между България и Германия с стоки на група „95 Електрически машини“ по години (табл.3, фиг.3). Износът от тази стокова група към Германия през 2017 г. е 20% от общия износ към всички страни.

Табл. 3. Двустранна търговия между България и Германия с продукти на електротехниката и електрониката в млн. €

Източник - Федералната статистическа служба на Германия

Внос / износ (млн. €)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Внос в България от Германия	253	200	285	343	571	412	468	430	420	484	567
Износ от България в Германия	93	99	145	204	219	253	291	363	453	513	574

Фиг. 3. Двустранна търговия между България и Германия с продукти на електротехниката и електрониката по години в млн. €

Износът от България към Германия, водещата икономика в Европейския съюз, нараства през всички години и от 2016 г. надвишава вноса. Водещи продукти в износа са:

- Хладилници
- Електрически апарати за напрежение до 1000 V
- Електрически апарати за напрежение над 1000 V
- Кабелни форми за автомобили
- Електрически табла, панели, конзоли, пултове, шкафове
- Електрически проводници до 1 000 V
- Монтирани печатни платки
- Микрофони, високоговорители, слушалки
- Електрически акумулатори

Бранш „Електротехника и електроника“, представен от стокова група „85 Електрически машини“, показва най-значителен прогрес в износа от България. От 2007 до 2018 г. износът на тази стокова група се увеличава 4 пъти от 1,5 млрд. лева до 6 млрд. лева. и от пето място в началото на периода излиза на първо място. Нарастването през всички години е с почти еднакъв темп.